

ورود اتباع آمریکا به ایران را ممنوع کنید

رئیس‌جمهور آمریکا فرمان اجرایی بررسی سخت‌گیرانه سوابق مهاجران به آمریکا را امضا کرد.

رئیس‌جمهور آمریکا فرمان اجرایی بررسی سخت‌گیرانه سوابق مهاجران به آمریکا را امضا کرد. دولت یازدهم تاکنون در واکنش به اقدامات خصمانه و تحقیرآمیز آمریکا به فشار ایمیلی، گلایه، سکوت، نامه به وزرا و در نهایت یادداشت اعتراضی بسنده کرده است و آنچه در این میان مشاهده نمی‌شود، اقدام متقابل و متناسب با عزت ایرانی و منافع ملی است. در حال حاضر کمترین انتظار از دولت، ممنوعیت ورود اتباع آمریکا به ایران است.

«دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا روز جمعه (بامداد شنبه به وقت تهران) فرمان اجرایی بررسی سخت‌گیرانه سوابق مهاجران به آمریکا را امضا کرد.

بر اساس متن نهایی این فرمان، صدور روادید برای اتباع کشورهای «مضر برای منافع ایالات متحده» به مدت 90 روز تعلیق شده است. این بازه زمانی در پیش‌نویس فرمان 30 روز بود.

هرچند اسامی کشورهای هدف منتشر نشده، اما بر اساس ارجاعات متن به نظر می‌رسد این فرمان شامل حال اتباع دست‌کم هفت کشور ایران، عراق، سوریه، یمن، لیبی، سودان و سومالی باشد.

در این فرمان به فهرست «دولت‌های حامی تروریسم»، کشورهایی که «تهدیدی فوق‌العاده» به شمار آمده و آمریکا علیه آنها «وضعیت اضطراری» اعلام کرده و همچنین کشورهای حاضر در فهرست «کشورها یا مناطق مایه نگرانی» وزارت امنیت داخلی قرار دارند، اشاره شده است.

فرمان اجرایی ترامپ

بر اساس فهرست پیشنهادی دولت اوباما

«رینس پریباس» رئیس‌دفتر «دونالد ترامپ» که در برنامه «میت د پرس» شبکه «ان‌بی‌سی» صحبت می‌کرد، گفت: در دو روزی که از صدور فرمان محدودیت ورود اتباع خارجی می‌گذرد، 109 نفر در فرودگاه‌های آمریکا بازداشت شده‌اند.

پریباس افزود: اگر احساس شود این افراد برای آمریکا مضر هستند، به کشورهای خود بازگردانده می‌شوند و ما هم دلیلی برای عذرخواهی نمی‌بینیم.

وی در ادامه گفت: هفت کشوری که فعلا در فهرست قرار گرفته‌اند پیش‌تر از سوی کنگره و دولت (باراک) اوباما به عنوان کشورهای «مضر» به آمریکا تهدید آفرین هستند، مشخص شده بودند.

رئیس‌دفتر ترامپ تاکید کرد: ممکن است که فهرست کشورهای هدف در فرمان‌های بعدی ترامپ طولانی‌تر شود.

همچنین «شان اسپایسر» سخنگوی کاخ سفید در برنامه «این هفته» شبکه «ای‌بی‌سی» گفت: فرمان اجرایی ترامپ برای ممنوعیت ورود اتباع هفت کشور، بر اساس فهرستی است که دولت اوباما تهیه کرده بود.

اسپایسر در پاسخ به این سؤال که چرا نام کشورهای چوچ افغانستان، پاکستان و عربستان در این فهرست نیست، گفت: این هفت کشور توسط دولت (باراک) اوباما به عنوان کشورهای «مضر» [اتباع آن‌ها] نیازمند واکاوی بیشتری هستند، معرفی شده‌اند.

وی با بیان اینکه این گام نخست است، افزود: بر اساس اطلاعاتی که ما داریم، این‌ها کشورهای «مضر» هستند که دولت اوباما آنها را در اولویت قرار داده بود.

به گفته اسپایسر، بر اساس تصمیمات دولت سابق آمریکا پیش از این هم محدودیت‌هایی برای سفر اتباع این هفت کشور به آمریکا وجود داشت.

چگونه قانون تحریمی دولت اوباما

با امضای ترامپ تکمیل شد؟

پس از اقدام اخیر ترامپ، روزنامه‌های زنجیره‌ای، مدعیان اصلاحات و رسانه‌های به ظاهر حامی دولت به آن واکنش نشان داده و موج ترامپ‌ستیزی به راه انداخته‌اند تا از طریق ستیز با ترامپ، کلیت سیستم «ترامپ‌پرور» آمریکا را تظهير کنند. گویی ترامپ صبح از خواب بیدار شده و به ذهنش رسیده که این قانون را ابداع و سپس امضا کند.

این جماعت با نشان دادن آدرس غلط به مخاطب، مخالفت آمریکا را محدود به ترامپ کرده است، غافل از این که علت اصلی محرومیت‌های ناشی از امضای دونالد ترامپ قانون تحریمی است که در دولت باراک اوباما دموکرات مودب! و باهوش! - به زعم مقامات ارشد دولت یازدهم - و با پیشنهاد شخص وی علیه ایران اعمال شده است.

اگر نگاهی گذرا به متن کامل فرمان اجرایی ترامپ کرده باشیم متوجه می‌شویم که در این متن هیچ‌گونه اسمی از ایران آورده نشده و تنها از تعبیری چون «دولت‌های حامی تروریسم»، کشورهایی که «تهدیدی فوق‌العاده» به حساب می‌آیند و از همه مهم‌تر کشورهای حاضر در فهرست «کشورها یا مناطق مایه نگرانی» (countries of concern) وزارت امنیت داخلی، استفاده شده است. با این وجود پس چرا این محدودیت‌های شامل حال جمهوری اسلامی ایران می‌شود؟

در آمریکا قانونی به نام «برنامه معافیت از اخذ روادید» (Visa Waiver Program) وجود دارد که به موجب آن از سال 1986 میلادی به شهروندان 38 کشور اجازه داده می‌شود تا با اهداف تجاری و گردشگری و برای مدت 90 روز بدون نیاز به اخذ روادید به ایالات متحده سفر کنند و در مقابل نیز این کشورها باید تعهدات مشابهی را در این خصوص بپذیرند.

اما چهار روز پس از کشتار «سن برناردیو» در دوم دسامبر 2015 که حداقل چهارده کشته به همراه داشت باراک اوباما در سخنرانی خود به کنگره پیشنهاد می‌کند که برای مبارزه با آنچه که خود تروریسم می‌خواندش، نظارت قوی‌تری بر روی کسانی که بدون ویزا به آمریکا مسافرت می‌کنند اعمال نماید. اوباما در سخنرانی‌اش خواستار بازنگری در برنامه معافیت از اخذ روادید و ایجاد یک غربالگری قوی‌تر برای افرادی می‌شود که خواهان ورود به آمریکا هستند.

به گزارش رجا، تنها ساعتی پس از سخنرانی اوباما پیش‌نویس طرح «محدودیت صدور ویزا» روی سایت کنگره آمریکا منتشر شد. پس از آن مجلس نمایندگان آمریکا با 407 رای موافق در برابر تنها 19 رای مخالف قانون «بهبود برنامه معافیت از اخذ روادید و ممنوعیت سفر تروریستی» Visa Waiver Program Improvement and Terrorist Travel Prevention Act H.R.158 را تصویب می‌کند. به موجب این قانون که بعدتر به امضای باراک اوباما رسید ایران به کشورهایی که در منطقه نگرانی آمریکا قرار دارند اضافه شد و به این ترتیب افرادی که به یکی از کشورهای ایران، سوریه، عراق و سودان سفر کرده بودند بدون داشتن ویزا قادر به سفر آمریکا نبوده و در واقع با مستثنی شدن از این قانون محروم شده‌اند.

حال دونالد ترامپ مبتنی بر همین قانون به طور کلی سفر اتباع این کشورها - به همراه سه کشور جدید سومالی، سودان و یمن - به آمریکا را ممنوع کرده است. در واقع ترامپ هیچ اشاره‌ای به ایران نکرده است و تحریم‌ها و ممنوعیت‌های جدید که امروز گریبان ایران را گرفته تنها به خاطر قرار داشتن ایران در بین کشورهایی است که در منطقه به اصطلاح نگران‌کننده آمریکا قرار گرفته‌اند؛ مسئله‌ای که تنها با پیشنهاد و همراهی باراک اوباما به وقوع پیوسته است.

گفتنی است، باراک اوباما در آخرین روزهای ریاست جمهوری، فرمان «وضعیت اضطراری آمریکا علیه ایران» را تمدید و شرایط را برای تشدید اقدامات ضد ایرانی توسط ترامپ مهیا کرد.

افزایش تهدید و گستاخ‌ترشدن دشمن

نتیجه سیاست تنش‌زدایی

«برای رونق اقتصادی اول باید تنش‌زدایی کنیم (حسن روحانی، سخنرانی در جمع مردم آذربایجان غربی، خرداد 95)»، «سیاست ما سیاست تنش‌زدایی، همگرایی و اعتمادسازی با دنیا است (حسن روحانی در مراسم گرامیداشت روز صنعت دفاعی، مرداد 94)»، «از امروز روشن شد که سیاست برد- برد درست و صحیح است. برای آنها که فکر می‌کردند یا باید کلاه سر دیگران گذاشت یا کلاه از سرمان بخواهند داشت روشن شد که می‌توان به توافقی رسید که به نفع کشور و دیگر کشورهای منطقه و جهان باشد (حسن روحانی در اولین نشست خبری پس از اجرای برجام، دی ماه 94)». اینها تنها بخشی از اظهارات مقامات ارشد دولت یازدهم درباره تنش‌زدایی و اعتمادسازی با دنیاست.

مقامات ارشد دولت یازدهم با طرح این شعار در واقع این پیام را به دشمن مخابره کردند که دوری از تنش به هر قیمت برای ایران اولویت دارد. غافل از اینکه این همان ابزاری است که اتفاقاً اگر دشمن آن را به کار بگیرد و سعی کند با استفاده از هر بهانه‌ای تنش جدیدی علیه ایران ایجاد کند، ایران عقب نشینی خواهد کرد زیرا به دنبال فرار و دوری از هر تنش و به هر قیمتی است. بنابراین در نتیجه این سیاست، اقداماتی چون غارت 2 میلیارد دلاری اموال ملت ایران، اجرای سفت و سخت قانون محدودیت ویزا، تمدید قانون تحریمی آیسا، تصویب بیش از 70 طرح ضد ایرانی در کنگره و... اجرا شد.

یک نمونه دیگر، اجرای معرفی سفیر پیشنهادی ایران برای سازمان ملل است. در سال 93 دولت باراک اوباما، در اقدامی مغایر حقوق بین‌الملل از صدور روادید حمید ابوطالبی، سفیر پیشنهادی ایران برای سازمان ملل - با این ادعا که وی تروریست است - اجتناب کرد و دولت یازدهم نیز بعد از مدتی مجبور شد فرد دیگری را بدین منظور جایگزین گزینه ابتدایی خود کند. اینجا بود که عیار ادعاهایی نظیر تنش‌زدایی، رفع سوء تفاهم، احترام متقابل، اعتمادسازی با دنیا و تعامل برد- برد تا حدود زیادی سنجیده شد.

در مجموع می‌توان افزایش تهدید و گستاخ‌ترشدن دشمن را خروجی اصلی سیاست تنش‌زدایی نامید.

کارشناسان مسائل بین‌الملل معتقدند که اگر کشوری بخواهد مانع تنش‌زدایی بشود، باید به تهدیدزدایی اقدام کند و با این روش، تهدیدها - که با هدف ایجاد تنش یا هدفی غیر از آن ایجاد شده - را در راستای تقویت منافع ملی پاسخ داده و رفع کند.

واکنش دستگاه دیپلماسی، از اعتماد بیجا

به امضای کری تا یادداشت اعتراضی

شرایط به وقوع پیوسته امروز به طور واضحی در نتیجه ضعف دستگاه دیپلماسی دولت یازدهم و تیم مذاکره‌کننده کشورمان و ثمره اعتماد بیجا به وعده‌های سرخرمن آمریکا است. چنان‌که اگر وزارت امور خارجه در برابر نقض ابتدایی برجام با تصویب قانون برنامه معافیت از اخذ روادید و ممنوعیت سفر تروریستی در دولت اوباما برخورد قاطعی می‌کرد امروز ترامپ جرات نمی‌کرد که زیاده‌خواهی خود را به این حد برساند. توضیح بیشتر این‌که پس از اعتراض اولیه ایران به تصویب قانون محدودیت روادید و درج محدودیت‌ها در آن که برخلاف برجام انجام گرفته بود، جان کری وزیر خارجه سابق آمریکا در نامه‌ای فربیکارانه و بدون هیچ‌گونه ضمانت اجرایی خطاب به وزیر امور خارجه کشورمان تأکید کرد که دولت آمریکا این قانون را به‌گونه‌ای اجرا خواهد کرد که نقض برجام محسوب نشود.

پس از انتشار این نامه عباس عراقچی رئیس‌ستاد پیگیری اجرای برجام در موضعی منفعلانه گفته بود: «آنچه اکنون آمریکا رسماً به ما تعهد کرده و نامه‌ای که کری به ما نوشته یک نامه معمولی نیست، بلکه نامه وزیر خارجه یک کشور است. زمانی که وزیر امور خارجه نامه‌ای را امضا می‌کند، برای کشورش تعهد حقوقی و سیاسی ایجاد می‌کند».

در واکنش به اقدام اخیر ترامپ نیز متاسفانه شاهد استمرار رویکرد منفعلانه از سوی دولت یازدهم هستیم.

به گزارش فارس، بهرام قاسمی سخنگوی وزارت امور خارجه اظهار داشت: سفیر سوئیس در تهران به عنوان حافظ منافع دولت ایالات متحده آمریکا بعد از ظهر یکشنبه احضار و یادداشت اعتراضی جمهوری اسلامی ایران در خصوص صدور فرمان اجرایی اخیر رئیس‌جمهور آمریکا و اعمال محدودیت و برخورد تبعیض‌آمیز علیه شهروندان ایرانی برای سفر به آمریکا به وی تحویل داده شد.

قاسمی افزود: در این دیدار صدور فرمان اجرایی رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا به منظور اعمال محدودیت برای سفر شهروندان ایرانی به آمریکا به بهانه‌های واهی و تبعیض‌آمیز، غیرقابل قبول و مغایر با کنوانسیون‌های حقوق بشری و مفاد قرارداد 15 اوت 1955 حقوقی و کنسولی بین دو کشور اعلام و بر حفظ و صیانت از حقوق شهروندان ایرانی تأکید شد.

موج گسترده اعتراضات به اقدام ترامپ

وزارت امنیت داخلی آمریکا با تأکید بر تداوم اجرای طرح ممنوعیت ورود مسلمانان هفت کشور اسلامی به ایالات متحده، دلیل اجرای آن را «امنیت آمریکا» خوانده است.

هنوز ساعاتی از صدور فرمان ترامپ نگذشته بود که اسلام ستیزان یک مسجد را در ایالت تگزاس به آتش کشیدند. از سوی دیگر منع ورود مهاجران و مسلمانان به آمریکا اعتراضات گسترده‌ای را در آمریکا و جهان به دنبال داشت. در آمریکا فرودگاه‌های سراسر کشور با تجمع در فرودگاه‌ها به فرمان تازه ترامپ اعتراض کردند و خواهان آزادی مهاجرینی شدند که پس از ورود به آمریکا بازداشت شده‌اند. تظاهراتی ضد فرمان ترامپ علیه مهاجران که از فرودگاه جان اف کندی نیویورک آغاز شده بود به سرعت به سایر فرودگاه‌های آمریکا گسترش یافت. معترضان همچنین برنامه‌های خود برای برپایی تظاهرات در فرودگاه‌های آتلانتا، فیلادلفیا و فرودگاه بین‌المللی شیکاگو در روزهای آینده اعلام کرده‌اند.

دونالد ترامپ روز شنبه در سخنانی در جمع خبرنگاران در کاخ سفید در واکنش به اعتراضات مدعی شد: «دستور اجرایی من برای محدودیت مهاجرت به آمریکا، به معنای ممنوعیت برای مسلمانان نیست». ادعای ترامپ در شرایطی است که تعداد زیادی از مهاجران و پناهجویان پس از ورود به فرودگاه‌های آمریکا بازداشت شده‌اند و واشنگتن قصد اخراج آنها را دارد. صدور ناگهانی فرمان ترامپ و مشخص نبودن جزئیات دقیق آن موجب شده چند هزار نفر از افرادی که در خارج از آمریکا به سر می‌برند و قصد بازگشت به این کشور را دارند، در وضعیت بلاتکلیفی قرار گیرند.

برخی از دادستان‌های ایالتی آمریکا در مورد به چالش کشیدن قانون محدودیت‌های مهاجرتی ترامپ در حال گفتگو و بحث هستند. تعدادی از وکلای داوطلب هم گفته‌اند که برای پیگیری حقوقی وضعیت پناهجویانی که از این قانون آسیب می‌بینند در فرودگاه‌ها حضور پیدا می‌کنند. اریک اشنایدرمن دادستان نیویورک گفته است که از تمام قدرتش استفاده می‌کند تا به کسانی که قربانی تبعیض و فرمان‌های خطرناک آقای ترامپ شده‌اند، کمک کند.

منع ورود مهاجران و مسلمانان به خاک آمریکا موجی از اعتراضات جهانی را برانگیخته است و بسیاری از شخصیت‌ها، سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی، این تصمیم دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا را نژاد پرستانه و غیر انسانی دانستند.

شبکه خبری سومریه نیوز عراق اعلام کرد «احلام الحسینی» مسئول کمیته روابط خارجی پارلمان عراق در واکنش به تصمیم دولت جدید آمریکا برای ورود اتباع عراقی به آمریکا تأکید کرده است که این کمیته روش «مقابله به مثل» را مورد بحث و بررسی قرار خواهد داد.

مقام‌های کشورهای متحد آمریکا، از جمله انگلیس، فرانسه کانادا و ترکیه نیز به فرمان اجرایی ترامپ اعتراض کرده یا واکنش نشان داده‌اند.

«جرمی کوربین» رهبر حزب کارگر بریتانیا در واکنش به فرمان «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا برای ممنوعیت ورود مسلمانان به آمریکا گفت تا زمانی که سیاست ممنوعیت ورود مسلمانان به آمریکا وجود دارد، نباید اجازه ورود دونالد ترامپ به بریتانیا داده شود.

سازمان دیده‌بان حقوق بشر، سازمان بین‌المللی مهاجرت و کمیساریای عالی پناهندگان وابسته به سازمان ملل متحد نیز در بیانیه‌هایی به حکم ترامپ انتقاد کردند. 90 سازمان مدنی نیز با ارسال نامه‌ای به اعضای کنگره آمریکا خواهان «حمایت از اصول بنیادین متمم اول قانون اساسی آمریکا و آزادی مذهبی در کشور از طریق محکوم کردن ادبیات و پیشنهادات ضداسلامی» شده‌اند.

نشریه آتلانتیک در مقاله‌ای با عنوان «دونالد ترامپ و ظهور خشونت ضداسلامی» نوشته است: «پارادوکس ادبیات ضد اسلامی ترامپ اینجاست که وی وعده مبارزه‌ای جدی علیه تروریسم را داده است اما در انتها ممکن است نه تنها مسلمانان آمریکا بلکه تمام آمریکایی‌ها را دچار ناامنی بیشتر سازد.» روزنامه دیلی تلگراف نیز در گزارشی احکام اجرایی دونالد ترامپ در خصوص منع موقت ورود پناهجویان و شهروندان هفت کشور اسلامی به آمریکا را اشتباهی بزرگ، غیراخلاقی و غیرضروری خواند. این روزنامه انگلیسی افزود: کشورهایی که در فهرست منع ورود به آمریکا مورد اشاره قرار گرفتند نیز از قاعده خاصی برخوردار نیستند. در حالی نام جمهوری اسلامی ایران در این فهرست قرار دارد، اما نامی از افغانستان و پاکستان که منشأ افراطی‌گری هستند برده نشده است! دیلی تلگراف تصریح کرد: نظر به نامشخص بودن هدف چنین سیاسی، دولت ترامپ خودش را در معرض اتهام به اسلام‌هراسی قرار داده و بستر مناسبی را برای تبلیغات گروه‌های تروریستی مهیا کرده است.

کمترین انتظار از دولت، ممنوعیت ورود اتباع آمریکا به ایران همانطور که پیش از این نیز ذکر شد، شرایط به وقوع پیوسته امروز به طور واضحی در نتیجه ضعف دستگاه دیپلماسی و واکنش منفعلانه دولت یازدهم به اقدامات گستاخانه آمریکاست.

دولت یازدهم تاکنون در واکنش به اقدامات خصمانه و تحقیرآمیز آمریکا به فشار ای میلی، گلایه، سکوت، نامه به وزرا و در نهایت یادداشت اعتراضی بسنده کرده است و آنچه در این میان مشاهده نمی‌شود، اقدام متقابل و متناسب با عزت ایرانی و منافع ملی است.

تجربه نشان داده است که نتیجه دیپلماسی منفعلانه- با عناوینی چون تنش زدایی و اعتمادسازی- به تشدید گستاخی منجر خواهد شد. برای نمونه برجام که ادعا شده بود به لغو تمامی تحریم‌ها در اولین روز اجرای توافق و رفع شدن تمامی مشکلات از جمله آب خوردن مردم منتهی خواهد شد، در نهایت تقریباً و تحقیقاً هیچ دستاوردی برای ما در پی نداشته است. در حال حاضر کمترین انتظار از دولت، ممنوعیت ورود اتباع آمریکا به ایران است. تنها راه مقابله با دشمن وقیح، عزم راسخ و عدم انفعال است.